

NORGE

RUNHILD DAMMEN

Runhild Dammen er født 1973 på Tynset. Hun er avdelingsdirektør ved Musea i Nord-Østerdalen, Anno Museum. Tidligere har hun jobbet som kommunikasjonsrådgiver og forskningsformidler ved Bioforsk. Hun også vært leder for Øvre Pasvik nasjonalparksenter, hvor hun har vært med på å bygge opp nye utstillinger. Sin opprinnelige faglige bakgrunn har hun som grafisk designer og art director, samt økologi og naturforvaltning.

- 02.01.1950: Norges Postsparebank starter sin virksomhet.
- 03.03.1950: Fettrasjoneringen oppheves for første gang etter andre verdenskrig.
- 24.03.1950: Sjokoladerasjoneringen og sukkertøy-rasjoneringen oppheves.
- 01.07.1950: **Kjøttrasjoneringen oppheves.**
- 21.08.1950: Statlige subsidier på kjøtt og fleisk fjernes. Resultatet blir sterk prisstigning.
- 20.11.1950: Stortinget vedtar ny tellemåte
- 01.12.1950: Folketelling, 3 278 546 innbyggere i Norge.
- 01.01.1951: Agnes Vold får som første kvinne i Norge fullmakt til å forvalte sakramentene.
- 09.04.1951: Omsetningsavgiften økes fra 6,25% til 10%.
- 21.04.1951: Stortinget vedtar å utvide førstegangstjenesten til 12 måneder.
- 24.05.1951: **Husmødre fra hele landet marsjerer i demonstrasjonstog til Stortinget hvor Alette Engelhart legger fram husmødrenes krav om økt boligbygging.**
- 14.06.1951: Kongsvingerbanen blir elektrisk.
- 10.09.1951: Luftforsvaret får sine fem første Thunderjet jagere.
- 13.11.1951: Einar Gerhardsen går av som statsminister. Etterfølges av Oscar Torp.
- 01.12.1951: Tekstilrasjoneringen oppheves
- 01.01.1952: Munn- og klovsyke i Østfold
- 07.01.1952: 15 omkommer i gruveeksplosjon på Svalbard.
- 15.02.1952: **De 6. olympiske vinterleker åpnes i Oslo.**
- 04.04.1952: Fem norske selfangstskuter går ned i Vestisen. 78 omkommer.
- 04.07.1952: Thor Heyerdahl mottok Oscar for Kon-Tiki-filmen.
- 01.09.1952: Rasjonering av kaffe og sukker oppheves.
- 24.11.1952: Folketeateret åpnes i Oslo.
- 19.03.1953: I Kings Bay-ulykken på Svalbard omkommer 19 gruvearbeidere.
- 10.05.1953: Prins Harald konfirmeres av biskop Eivind Berggrav i Slottskapellet.
- 16.07.1953: Stortinget vedtar å flytte Marinens hovedbase fra Horten til Bergen.
- 11.09.1953: Forbrukerrådet opprettes.

- 12.10.1953: Ved stortingsvalget får Arbeiderpartiet fortsatt rent flertall.
- 12.01.1954: **Første sending av fjernsynsbilder fra Tryvann.**
- 17.03.1954: 16 måneders verneplikt innføres.
- 28.03.1954: Bjørnøya-ulykken.
- 03.05.1954: Asbjørn Sunde og Erling Nordby dømmes for landsforræderi for spionasje til fordel for Sovjetunionen.
- 01.07.1954: Lov om barnevern iverksatt. (Erstattet av Lov om barneverntjenester, vedtatt i Stortinget 17. juni 1992.)
- 14.01.1955: Statsminister Oscar Torp søker avskjed.
- 22.01.1955: Einar Gerhardsen danner ny regjering.
- 24.02.1955: Tre ukers streik i NRK starter
- 25.04.1955: Norsk Jernverk i Mo i Rana starter produksjonen.
- 01.09.1955: Strømrasjonering på Østlandet.
- 11.09.1955: Norsk Bondelag erklærer to dagers melkestreik i protest mot regjeringens prispolitikk.
- 09.04.1956: Human-Etisk Forbund blir stiftet.
- 02.05.1955: Jarlsbergosten blir introdusert.
- 20.09.1955: **Rockeopptøyene i Oslo etter premiere på filmen «Rock Around the Clock».**
- 12.10.1955: Den første norskproduserte bilen Troll i Telemark.
- 16.10.1955: Første vaksinerings av barn mot poliomyelitt i Norge.
- 15.12.1955: Syketrygden utvides til å omfatte alle landets borgere.
- 10.01.1957: Avtale mellom LO og NAF om dagpenger under sykdom.
- 16.03.1957: Kongsberg Sølvverk nedlegger driften.
- 21.03.1957: Sovjetunionen truer i en note med bruk av atomvåpen dersom utenlandske militær-baser opprettes i Norge.
- 29.04.1957: Agnar Mykle og direktør Harald Grieg i Gyldendal tiltales for «utgivelse av utuktige skrifter» ifm. utgivelsen av Mykles roman Sangen om den røde rubin.
- 14.06.1957: Sulitjelmabanen forlenges til Finneid og H.K.H. kronprinsregent Olav foretar den høytidelige åpningen.
- 25.06.1957: Stortinget vedtar å innføre fjernsyn i Norge fra 1960.
- 21.09.1957: **Kong Haakon VII dør, og Kronprins Olav overtar som Norges konge.**
- 07.10.1957: Ved stortingsvalget beholder Arbeiderpartiet rent flertall.
- 16.12.1957: Under et Nato-møte i Paris erklærer statsminister Einar Gerhardsen at Norge ikke vil tillate atomvåpen eller utenlandske baser på norsk jord.
- 02.01.1958: Norsk språknemnd legger fram den nye læreboknormalen, og utløser språkstrid.
- 08.02.1958: **Februar innledes med svært lave temperaturer. På Tynset blir det målt ÷44,5°.**
- 05.04.1958: Under det såkalte «Påskeopprøret» i Arbeiderpartiet undertegner 45 stortingsrepresentanter en resolusjon med krav om at Norge skal nedlegge veto i Nato mot utplassering av atomvåpen i Vest-Tyskland.
- 29.05.1959: 5000 hvalfangere sies opp på grunn av sviktende marked for hvalolje
- 02.06.1959: Demonstrasjon mot atomvåpen i Oslo.
- 22.06.1959: Kong Olav 5. signes i Nidarosdomen.
- 30.11.1959: Nordlandsbanen ferdig fram til Fauske.

06.03.1959: Lov om folkeskolen vedtas som felles skolelov med 9 års skolegang for hele Norge.

01.03.1959: 45 timers arbeidsuke innføres.

15.03.1959: Norge gjeninnfører sommertid for første gang siden andre verdenskrig

04.06.1959: Streikeforbud for politiet innføres.

13.06.1959: Øvre Rendal rammes av en stor skogbrann.

29.06.1959: Atomreaktoren i Halden, verdens første kokende tungtvannsreaktor settes i drift.

30.09.1959: Norges første kvinnelige politikonstabler kommer i tjeneste.

05.11.1959: Fjernsynsteateret begynner prøvesendinger.

01.12.1959: Norge undertegner traktat om Antarktis' nøytralitet.

10.12.1959: Stortinget vedtar å lagre NATO-materiell i Norge.

29.12.1959: Regjeringen undertegner EFTAs frihandels-traktat. Norge blir dermed EFTA-medlem.

VERDEN

06.01.1950: Storbritannia anerkjenner Kina.

26.01.1950: India forandrer styreform fra monarki til republikk.

08.03.1950: Sovjetunionen påstår at de har en atom-bombe.

25/27.06.1950: Koreakrigen startet, og USA beslutter å sende tropper.

24.10.1950: Kinesiske tropper går inn i Tibet.

05.04.1951: Straffeutmåling i saken mot Julius og Ethel Rosenberg. Begge dømmes til døden, funnet skyldig i spionasje til fordel for Sovjetunionen.

06. 10.1951: Josef Stalin annonserer at Sovjetunionen har sprengt sin første atombombe.

10. 03.1952: Fulgencio Batista foretar et kupp på Cuba.

02. 05.1952: Verdens første faste jetflyrute åpnes mellom London og Johannesburg.

23. 07.1952: Militærkupp i Egypt.

25. 07.1952: Den europeiske kull- og stålunionen trer i kraft.

03.10.1952: Storbritannia sprenger sin første atom-bombe utenfor Australia.

23.11.1952: Militærkupp i Irak.

07.01.1953: President Harry Truman avslører at USA har utviklet en hydrogenbombe.

16. 01.1953: Egypts leder general Mohammed Naguib innfører diktatur etter avsløring av kupp-planer.

19. 01.1953: Øst-Berlin blir en del av den sovjetiske okkupasjons-sonen i Tyskland.

21. 02.1953: Francis Crick og James D. Watson kart-legger strukturen i DNA-molekylet.

05. 03.1953: Stalin dør. Georgij Maksimilianovitsj Malenkov overtar som sovjetisk stats-minister.

02.06.1953: I Storbritannia krones Elisabeth II til dronning.

17.06.1953: Arbeideroppstand i Øst-Berlin blir knust av sovjetiske stridsvogner.

- 18.06.1953: Egypt blir republikk. Landets diktator, general Mohammed Naguib, blir president.
- 27.07.1953: Koreakrigen: Avtale om våpenhvile tar til å gjelde.
- 15.10.1953: Qibya-massakren utført av israelske styrker under ledelse av Ariel Sharon i den palestinske landsbyen Qibya på Vestbredden.
- 25.12.1953: En stor Viet Minh-offensiv i julen deler i praksis Indokina i to.
- 01.01.1954: Første regulære kringkasting av fargefjernsyn i USA.**
- 23.02.1954: Den første massevaksinasjonen mot polio tar fatt i Pittsburgh, Pennsylvania.
- 17.05.1954: Raseskille i skolene forbyes av USAs høyesterett.
- 21.07.1954: Våpenhvile for Indokina. Vietnam deles i Nord-Vietnam og Sør-Vietnam.
- 16.08.1954: Kommunistpartiet forbyes i USA.
- 23.10.1954: Vest-Tyskland anerkjennes som suveren stat av 15 nasjoner og gis medlemskap i NATO.
- 23.12.1954: Første nyretransplantasjon mellom levende pasienter.**
- 13.02.1955: Israel finner 4 av de sju Dødehavsrullene.
- 03.03.1955: Elvis Presley dukker opp på TV for første gang.**
- 05.05.1955: Vest-Tyskland får full selvråderett, og blir NATO-medlem 9.mai.
- 14.05.1955: Militæralliansen Warszawapakten ble undertegnet.
- 29.11.1955: Sovjetunionen detonerer sin første hydrogenbombe.
- 01.12.1955: Rosa Parks nekter å flytte seg når hun sitter i den hvite delen av en buss i Montgomery, Alabama.**
- 16.02.1956: Underhuset i det britiske parlamentet vedtar å oppheve dødsstraff.
- 22.02.1956: Elvis Presley kommer inn på hitlistene for første gang med låta «Heartbreak Hotel».
- 23.03.1956: Pakistan blir islamsk republikk.
- 24.05.1956: Melodi Grand Prix arrangeres for første gang, under navnet Eurovision Song Contest. Sveits vinner den første finalen.**
- 26.07.1956: Suezkrisen: Egypt nasjonaliserer Suezkanalen.
- 18.08.1956: Kommunistpartiet erklæres ulovlig i Vest-Tyskland.
- 24.10.1956: Opprør i Ungarn.
- 29-31.10.1956: Suezkrisen: Israelske tropper angriper Egypt. Gaza og store deler av Sinai erobres innen 8 dager. Storbritannia og Frankrike bomber mål i Egypt.
- 04.11.1956: Sovjetiske styrker angriper Ungarn.**
- 25.03.1957: Det europeiske økonomiske fellesskap (EEC) ble dannet ved at representanter for 6 land undertegnet Romatraktaten.
- 15.05.1957: Storbritannia sprenger sin første hydrogenbombe.
- 31.08.1957: Malaysia oppnår selvstendighet fra Storbritannia.
- 04.10.1957: Sovjetunionen skyter opp den første menneskeskapte satellitt, Sputnik 1.
- 03.11.1957: Sovjetunionen skyter opp Sputnik 2 med hunden Laika om bord.
- 00.01.1958: I Folkerepublikken Kina iverksetter Mao Zedong «det store spranget».

- 01.01.1958: **Det europesiske fellesskap (EF) trer i virksomhet.**
- 04.01.1958: Sputnik 1 returnerer til jorden (skutt opp 4. oktober 1957).
- 24.01.1958: En militærjunta overtar makten i Venezuela.
- 31.01.1958: Explorer I, USAs første satellitt, skytes opp.
- 22.02.1958: Egypt og Syria slår seg sammen og danner Den Forente Arabiske Republikk.
- 02.03.1958: Jemen slutter seg til Den forente arabiske republikk.
- 02.05.1958: **Kvinner får tilgang til det britiske parlamentets overhus.**
- 13.05.1958: Borgerkrigen i Libanon bryter ut.
- 16.06.1958: Ungarns tidligere statsminister Imre Nagy henrettes ved hengning.
- 14.07.1958: Statskupp i Irak. Kong Faisal II henrettes, en militærjunta erklærer landet som republikk.
- 01.09.1958: **Island utvider fiskerigrensen til 12 nautiske mil.**
- 01.10.1958: Den amerikanske romfartsorganisasjonen NASA blir opprettet.
- 31.12.1958: Cubas president Fulgencio Bastia flykter fra landet og opprørerne overtar makten.
- 01/07.01.1959: 26. juli-bevegelsen og dens allierte styrter Fulgencio Batista på Cuba. USA anerkjenner Cubas nye regjering med Fidel Castro i spissen.
- 31.01.1959: Den første amerikanske satellitten, Explorer 1, skytes opp.
17. 02.1959: **Den første værsatellitten, Vanguard 2, blir skutt opp for å måle fordelingen av skyer.**
- 12.09.1959: Den sovjetrussiske romsonden Luna 2 krasjlander på Månens overflate. Den første «landingen» av et menneskeskapt romfartøy på et annet himmellegeme.

Kilde: Wikipedia